

Радківська О.В.,
студ. гр. 51-ОА маг.,
Вінницький національний аграрний університет.
Науковий керівник – Глазко Н.Д.,
асистент кафедри обліку та аналізу

АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКАМИ ТА ПЛАТЕЖАМИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Розрахунки підприємства за податками та платежами займає значне місце в управлінні. В зв'язку з цим, постають нові завдання перед системою обліково-аналітичного забезпечення кожного підприємства, адже саме воно слугує інформаційною базою для побудови взаємовідносин із наглядовими та контролюючими органами.

Дана проблема досліджувалася у працях відомих вітчизняних та зарубіжних вчених: Л.М. Чернелевського, Л.О. Сударева, В.В. Сопка, А. Сміт, А.В. Соколовська та інші. В зв'язку з тим, що податки відіграють значну роль у фінансовій діяльності підприємства, дедалі більшим стає інтерес вітчизняних підприємств до аналітичного забезпечення взаємовідносин із контролюючими органами. Тому дана проблема стає актуальною серед вчених та науковців.

Метою дослідження є наведення методики аналізу розрахунків за податками та платежами, а також висвітлення його ролі в управлінській діяльності підприємства.

Важливим аспектом ефективного управління підприємством є не лише бажання максимізувати прибутки підприємства, а й поліпшити аналіз податків підприємства, враховувати норми податкового навантаження, прогнозувати платежі у бюджет на наступні періоди. [2, с.126].

В управлінні підприємства за чинних умов оподаткування важливо постійно здійснювати контроль за станом нарахування та сплати податкових платежів, а також вчасності та правильної оцінки планової господарської операції з погляду майбутніх податкових наслідків для підприємства. Таким чином, важливим елементом в податковому плануванні є здійснення аналізу розрахунків з бюджетом.

Аналіз за допомогою показників дає кількісну оцінку ефективності системи управління податкових платежів. До них належать:

- рівень податкового навантаження на підприємство;
- рівень впливу заходів податкового планування на величину податкових зобов'язань підприємства.

Для оцінки ефективності системи управління податками і платежами підприємство може використовувати дві групи показників:

- показники для оцінювання податкового навантаження (сума податків, структура податків, коефіцієнти оподаткування доходів, витрат і прибутку);
- показники для оцінювання ефективності податкового планування (загальний коефіцієнт оподаткування, коефіцієнт використання податкових пільг) [1, с.251]

Щоквартально підприємства на основі декларації визначають податкове навантаження. Після здачі підприємствами декларацій з ПДВ, податкові органи проводять такий самий аналіз податкового навантаження. На сьогодні середньогалузеве податкове навантаження з ПДВ не розраховується, але підприємства при аналізі орієнтуються на встановлену норму.

Аналіз розрахунків з бюджетом здійснюється за трьома напрямками:

1. Аналіз податків.
2. Аналіз зборів.
3. Аналіз мита.

В свою чергу, аналіз податків має в своєму складі такі види аналізу:

- Аналіз податку на додану вартість.
- Аналіз акцизного податку.
- Аналіз податку на прибуток.
- Аналіз податку з доходів фізичних осіб.
- Аналіз фіксованого сільськогосподарського податку.
- Аналіз інших податків.

Перспективним в аналізі податків є визначення відхилення податкового навантаження у звітному році в порівнянні із попереднім періодом.

Управління розрахунками з бюджетом та позабюджетними фондами включає в себе проведення аналізу розрахунків з бюджетом та позабюджетними фондами, аналізу фактичного податкового навантаження, встановлення планових нормативних показників, прогнозу платежів у бюджет та позабюджетні фонди, складання бюджету планових платежів.

Аналіз розрахунків з бюджетом та позабюджетними фондами може складатися з аналізу питомої ваги кожного податку в загальній сумі розрахунків, аналізу динаміки податків у сумі, аналізу податків у відсотках та аналізу факторів впливу на платежі. На платежі можуть впливати обсяги виробництва та реалізації продукції, зміни ставок оподаткування, чисельність робітників, суми отриманого валового доходу та понесених валових витрат, нарахована заробітна плата, зміни майна підприємства та використання ресурсів.

Аналіз платежів підприємства дає змогу виявити частку кожного податків, збору, плати в загальній сумі платежів для визначення основних видів податків підприємства. У ході аналізу динаміки сплати платежів до бюджету відображається, як з кожним роком змінюються абсолютні та відносні суми сплати. Ретельний аналіз податків дає змогу прийняти своєчасні управлінські рішення та посилити контроль за сплатою основних податків [2, с.129-133].

Податки впливають на стан основних фінансових показників, зокрема показників фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, ділової активності, показники рентабельності. Зміни, які відбуваються у динаміці структури і складі витрат у собівартості продукції залежать від змін величини податків у собівартості продукції. Всі основні економічні показники при зменшенні ставки ПДВ мають тенденцію до покращення. Щодо питання про наповнення бюджету України при умові зниження ставки ПДВ вважаємо необхідним запропонувати зменшення ставки ПДВ з паралельними підняттям розмірів податків за рахунок собівартості продукції [3, с.128].

Таким чином виникає можливість нівелювання втрат бюджету за рахунок інших податків, які в теперішній час практично не відіграють значної ролі в системі оподаткування України. Підняття податків за рахунок собівартості продукції дасть можливість не тільки наповнити державний бюджет, але і підвищити стимулюючу роль системи оподаткування України.

Література

1. Корягін М. *Облік, аналіз і контроль розрахунків за податками і платежами в системі управління підприємством* / М. Корягін, М. Броч // *Економічний аналіз*. – 2010 – №6. – С. 251-253.
2. Меліхова Т.О. *Методика загального аналізу розрахунків з бюджетом та позабюджетними фондами* / Т.О. Меліхова // *Держава та регіони*. – 2009 - №7. – С. 126-139.
3. Ткаченко В.В. *Аналіз впливу податку на додану вартість на економічні результати діяльності підприємства* / В.В. Ткаченко // *Інноваційна економіка*. – 2011. - №5. – С.124-132.